



Gevlekte glanslibel langs de Overijsselse Vecht

De gevlekte glans: ik kende tot voor kort de soort alleen van de allerbeste plekken: de Weerribben, de Lindevallei en de Rospuda-vallei in Oost Polen. Groot was mijn verbazing toen ik afgelopen juni een mannetje gevlekte glanslibel (*Somatochlora flavomaculata*) zag vliegen toen ik samen met een groepje NJN-ers hielp bij een inventarisatie nabij Varssen, juist op het kruispunt van Vecht en Regge. Het type plek kwam me wel bekend voor, een sterk verlandende oude arm met hoog opgaand liesgras, grote boterbloem, bosbies, lisdode en mesotroof, ijzerrijk water.

Het eerste mannetje laat zich niet fotograferen en ook niet vangen. Geruime tijd later zien we ongeveer 150 meter verderop nog een exemplaar zweven boven een verlandende arm. Even laat ook een vrouwtje zich zien, maar binnen enkele tellen is ze spoorloos verdwenen, never to be seen again.

De grote vraag is nu: gaat het hier om een populatie of om zwervende individuen die zich bij deze zeer geschikte voortplantingslocatie ophouden? Ik houd het persoonlijk op het laatste, maar daarvoor zal er volgend jaar nog wel een delegatie naar de plek moeten om aanwezigheid andermaal te bevestigen.

Indien het een nieuwe populatie betreft is dat verbazingwekkend aangezien het areaal in tegenstelling tot veel andere soorten libellen in Europees verband nauwelijks toeneemt. Over heel Europa gezien neemt de populatie zelfs af (Dijkstra 2006). Echter, uit Friesland komen andere berichten; de soort werd de afgelopen zomer op meerdere nieuwe locaties aangetroffen, met de Lindevallei als voor de hand liggende bronpopulatie. Dat brengt ons op de herkomst van deze dieren. Betreft het hier een uitbreiding vanuit een juist over de grens gelegen Duitse populatie of gaat het hier om een uitbreiding vanuit de Weerribben of Lindevallei? Afgaande op de enorme aantallen (>1000!) die afgelopen jaar uit de Lindevallei gemeld werden (pers med. P. de Boer) lijkt dat laatste zeker niet uit te sluiten. Gezien de populatie in Varssen halverwege twee mogelijke bronpopulaties ligt is afstand in ieder geval geen geschikt criterium.

Gelukkig zijn er nog steeds NJN'ers genoeg die het geen probleem vinden tot hun middel in een modderpoel weg te zinken. Een intensieve zoektocht langs andere -wellicht geschikte gebieden- langs Vecht en Regge kan uitsluitsel bieden m.b.t. de richting van migratie. Meer populaties richting het oosten zou wijzen op een migratie in westwaartse richting en meer populaties richting het westen zou pleiten voor een migratie vanuit de westelijk gelegen laagveenmoerassen. Al met al meer dan genoeg motivatie om volgend jaar eens een paar goede bezoeken aan het Vechtdal te brengen. En dat is nooit een straf.

Maarten Schrama

